

Een Crevice-tuin met inspiratie uit Canada

Tekst en foto's: Siegrid Siderius

Op een koude, zonnige herfstdag sta ik in een verwilderde tuin in Amsterdam-West. Ik ben omringd door rode kornoelje, wilgen, bramen, pispotjes en brandnetels. Een gigantische oude hazelaar zorgt voor veel schaduw. Er zijn oude vlierbessen met prachtig getekende stammen en judasoortjes. De rozen en berberis van de buren bedekken de halve tuin.

Tijdens de aanleg

Het plan is om de tuin om te toveren tot een biodiverse oase. Voor dat ik begin met het ontwerp ga ik op onderzoek uit: Hoe zit het met de aarde? Ik steek mijn spade in de grond en bots gelijk op steen, veel steen. Het zijn tegels, tegels en nog meer tegels. Sommige zijn zichtbaar, andere zijn onder een dikke laag blad en compost verdwenen. Er groeien grote struiken en kleine bomen in de voegen waardoor je er geen erg in hebt dat overal 30x30 betontegels liggen. De tuin is nat en ik glibber over de kale kleigrond waardoor het regenwater nog slechter kan infiltreren. Een vorige eigenaar is begonnen aan een rotstuin en heeft een bult met puin gemaakt op het zonnigste plekje van de tuin. We willen de tuin biodiverser maken, maar wat doen we met al die tegels? In plaats te verwijderen en naar de stort te brengen, besluiten we ze te hergebruiken om een rotstuin te creëren. De bult met puin die er al ligt wordt gebruikt als ondergrond. Met de tegels gaan we een 'Ecologische interventie' maken. Het ecologisch ontwerp wordt daarin aangevuld met een duidelijk vormgegeven kunstzinnig element dat een bijzondere esthetische waarde aan de locatie toevoegt.

Crevice-tuin

Tijdens een vakantie in Canada zag ik overal prachtige rotsformaties met op de meest onwaarschijnlijke plaatsen bomen die uit rotsspleten groeien. Het is bijna onvoorstelbaar hoe de planten zich kunnen hechten aan de rotsen en dat het ze lukt om de stenen open te splijten. In Canada komt het Canadese Schild, of Precambrisch Schild, aan de oppervlakte. Dit gesteente

'Wat doen we met al die tegels?'

is meer dan 570 miljoen jaar geleden gevormd. Door inwerking van water, ijs en plantenwortels ontstaan spleten in dit vaak metamorfe oergesteente waar planten zich kunnen hechten. Deze evenwijdige spleten leveren een heel decoratief beeld op.

Dit beeld is door tuinontwerpers aangegrepen om Crevice-tuinen te maken. Hierbij wordt natuursteen in evenwijdige stroken aangelegd, waartussen planten groeien. Dit schrale rotstuinbiotoop biedt een goed milieu voor de vestiging van bijzondere planten en insecten.

Wadi

Met de Crevice-tuin creëren we een droog biotoop en besluiten dat te completeren met een wadi om ook een natter biotoop in de tuin te realiseren. Een wadi is van oorsprong een drooggevalle rivierbedding in de woestijn, die alleen in de regentijd volloopt met water. In Nederland is het inmiddels een populair ontwerpelement om bij hevige regenval water de gelegenheid te geven in de grond te infiltreren om zo het grondwater aan te vullen, in plaats van het regenwater zo snel mogelijk af te voeren naar het riool. Met een wadi ontstaat een tijdelijke vijver en ervaar je ook hoeveel water er met elke regenbui valt. In deze tuin op klei bestaat de wadi uit een verdiepte kuil voor de opvang van het oppervlakte water dat in de tuin en op het pad valt. Amfibieën hebben in het voorjaar

Inspiratie uit Canada

water nodig om zich voort te planten. In de zomer hebben ze vooral een vochtige biotoop nodig met zo min mogelijk predatoren. Dit lijkt met een wadi, die niet het hele jaar vol met water staat, te werken. Vissen en libellenlarven zul je er niet snel vinden.

Aan de slag

Nu we een plan hebben, begint het eigenlijke werk in de tuin. We besluiten om de tegels met een tegelknipper doormidden te knippen. Vervolgens worden ze met de ruwe kant boven in de grond geplaatst om zo de indruk van natuursteen te geven. Voor de Crevice-tuin worden de tegelstroken opengewerkt zodat er tussen elke tegel een even brede strook is die opgevuld wordt met ruw brekerzand. Kleine plugplantjes van vier cm passen er precies tussen. Bij de wadi wordt hetzelfde principe

Stroken van halve tegels vormen het pad

toegepast. Het slingerende pad dat naar het huis loopt is helemaal met tegelstroken dichtgelegd. Het mooie hiervan is dat het oppervlak met 2/3 werd verminderd. Van een 30x30 tegel blijft 10x30 cm over. Op deze manier kunnen we bijna alle tegels op de locatie hergebruiken en is er vrijwel geen afval.

Een paar maanden na oplevering van de tuin loop ik op een zomerse dag de tuin in. De dag ervoor was er een hevige regenbui en het is fantastisch te zien dat de wadi blank staat en kikkers en padden alle kanten op springen in het groen. Het water is helder en de vochtminnende planten zoals valerian, kattenstaart, gele lis, kruipend zenegroen en penningkruid doen het er goed. Wat geweldig om te zien dat de wadi werkt en de amfibieën inderdaad een fijne biotoop in deze tuin hebben gekregen.

Nat en droog

Op de bodem van de wadi staat

De beplanting is aangeslagen en de wadi staat vol water

een schaal met water zodat er altijd drinkwater beschikbaar is voor het leven in de tuin. De honden die op bezoek komen maken er ook dankbaar gebruik van.

In de Crevice-tuin groeien droogteminnende soorten zoals Engels gras, anjers en bevertjes. Je ziet wel dat de klei in de ondergrond nog veel voedingsstoffen levert en planten zoals knoopkruid heel groot worden. Met het afzetten van de grote hazelaar kwam er meer zon in de tuin en wordt het gras dat eerst heel nat en mossig was langzaam omgevormd tot een wilde bloemenveldje wat een mooi contrast vormt met de best streng vormgegeven Crevice-tuin en wadi.

Siegrid Siderius is ecologisch ontwerper en hovenier bij SiSi natuur, en aangesloten bij Wilde Weelde.

www.sisinatuur.nl

De wadi staat droog